No. 204. 1837

# BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Dingsdag 29 Augustus.

## Frankrijk.

PARIJS, den 25sten Augustus.

Een deel van het koninklijk gezin heeft dezen middag ten half twee ure de eerste proeve genomen op den nieuw aangelegden spoorweg van Parijs naar St. Germain. Het rijtuig waarin Hare Majesteit de koningin, de hertogin *van Orleans*, de jongere prinsessen, en de hertog *van Montpensier*, en op welks *impériale* de hertogen *van Orleans* en *van Aumale* gezeten waren, werd door een trein van rijtuigen gevolgd waarin zich onderscheidene adjudanten, ministers, vreemde gezanten, pairs, voorname ambtenaren en andere aanzienlijke personen, ten gezamenlijken getale van honderd vijftig, bevonden. De afstand tusschen de hoofdstad en St. Germain, die vier en een half uur bedraagt, werd thans in vijf en twintig minuten afgelegd; de lengte van den spoorweg, waarvan de *rails* uit ijzer bestaan nog veel zwaarder dan die der spoorwegen van St. Etienne en van Liverpool, is 18,450 el; dezelve gaat over achttien bruggen, waarvan drie over de Seine, terwijl dezelve ook nog door eenen onderaardschen gang van 400 ellen lengte en 6 ellen hoogte loopt. — Na een half uur toevens te St. Garmain, zijn de leden der vorstelijke familie langs denzelfden weg naar Parijs teruggekeerd. De hertog *van Orleans* heeft echter eerst later den terugweg aangenomen. Hoogstdezelve heeft, na dadelijk bij zijne aankomst de nationale garde van St. Germain te hebben geinspecteerd, met de meeste naauwkeurigheid de plannen der ingenieurs, de heeren *Lamé* en *Clapeyron*, den weg betreffende, opgenomen, en door hen vergezeld de voornaamste punten van denzelven in oogenschouw genomen. Onderscheidene malen heeft hij zijne bewondering te kennen gegeven over den fraaijen en kunstigen aanleg van dezen spoorweg, die voornamelijk gewrocht is tot verhooging van de genoegens der Parijsenaren, welke zich thans op de gemakkelijkste wijze naar het overschoone bosch van St. Germain en deszelfs fraaije omstreken kunnen begeven. — Morgen zal deze spoorweg voor het publiek worden opengesteld.

— Sedert eenige dagen liep het gerucht, zoo men verzekerde door de partij der doctrinairen verbreid, dat de heeren *Arago*, *Salverte*, *Laffitte*, *Garnier Pagès*, *Odillon Barrot* en *Dupont*, de l'Eure, het plan hadden gevormd om het staatkundige genootschap onder de zinspreuk van: *Help u zelven en God zal u helpen*, te doen herleven; dit wordt thans stellig tegengesproken en gezegd dat dit gerucht waarschijnlijk zijn oorsprong heeft genomen uit de pogingen, die genoemde heeren aanwenden tot het vormen van een » nationaal verkiezings-comité," dat tot tegenwigt der door de doctrinairen te werk gestelde maatregelen bij de kiezers, zou moeten verstrekken.

— Er wordt verzekerd, op grond van brieven bij een voornaam handelshuis alhier ontvangen, dat Keizer *Nikolaas*, na afloop der kavalerie-manoeuvers te Wosnesensk, te Weenen verwacht wordt, om eene bijeenkomst met Keizer *Ferdinand* te hebben.

— De Prins *Metschorki*, kamerheer van Keizer *Nikolaas*, wordt, als met eene belangrijke zending bij het hof der Tuilerien belast, dezer dagen bij de russische ambassade alhier verwacht.

— De ambassade-secretaris bij het zwitsersch bondgenootschap, de heeren *de Belleval*, zal eerstdaags naar Bern terugkeeren; de onmin tusschen hem en onzen gezant, *de Montebello*, schijnt nog niet uit den weg te zijn geruimd.

— Het schijnt thans zeker te zijn dat *Ferrand* naar de Vereenigde Staten zal worden gezonden. Even als *Meunier* aan alles gebrek hebbende, is hem door het bestuur eene kist met linnengoed en kleederen verstrekt geworden.

— De bekende Dr. *John Bowring* is in de hoofdstad aangekomen. Men zegt dat hij door zijne regering met eene zending bij den onderkoning van Egypte belast is en zich naar Marseille of Toulon zal begeven om aldaar naar Alexandrie ingescheept te worden.

— De spaansche generaal *Alava* is alhier aangekomen.

— Te Fourchambault, in het departement der Nierre, hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad, uit naijver tusschen de aldaar werkende fransche en engelsche fabrijkarbeiders ontstaan. Brieven uit Nevers verzekeren echter dat aldaar alles tot de orde teruggekeerd was.

— Schier al de bladen uit de departementen maken van schrikkelijke onweders gewag, die in onderscheidene streken van Frankrijk merkelijke verwoestingen hebben aangerigt.

— De cholera is te Marseille eenigzins aan het toenemen; het bulletin den 19den aldaar omtrent deze ziekte uitgegeven, maakte gewag van 24 cholera-sterfgevallen, terwijl dat van den volgenden dag er reeds 50 opgaf. — Het dagblad van Lyon meldt nog niets van het uitbreken van de cholera in die stad, ofschoon het bestaan van dezelve daar ter plaatse door verscheidene particuliere brieven vermeld wordt.

— Volgens brieven van het eiland Bourbon, zou de gouverneur van hetzelve den kolonialen raad hebben ontbonden, daartoe aanleiding genomen hebbende uit het adres van antwoord van dit ligchaam op de openingsrede.

— Omtrent het eskader van den schout-bij-nacht *Galois*, uit de *Jupiter*, de *Santi Petri* en de *Trident* bestaande, hetwelk, te Toulon zeilree liggende, tegenbevel had bekomen, wordt thans uit deze haven gemeld dat hetzelve den 19den naar Lissabon vertrokken is, naar het scheen met eene spoedvereischende zending, daar het door drie stoombooten tot Lissabon zou gevolgd worden, ten einde des vereischt door dezelven den Taag te worden opgesleept.

— Uit Oran wordt van den 6den dezer geschreven:

» Zoo men de Arabieren die uit het binnenland komen, gelooven mag, zou er onder de volkstammen eene groote beweging heerschen. *Adji Cassa*, een voornaam marabout, die zich veel magtiger en heiliger waant dan *Abd-el-Kader Mahiddin*, zou eene proclamatie hebben verspreid, waarbij hij de ware muzelmannen te wapen roept, en waarin hij het plan op den voorgrond stelt om het bloed der kinderen van den waarachtigen God, die de emir in den tegen de Franschen gevoerden krijg op de slagtbank heeft gevoerd, te wreken; hij zou de vijandelijkheden zelfs reeds begonnen hebben, en zoo de franschen niet tusschen beide kwamen, zou, volgens de meening der Arabieren, *Adji Cassa*, die een dapper en geoefend krijger is, ligt den emir ten onder kunnen brengen. Men zegt dat *Mustapha* de vergunning had gevraagd om *Cassa* met zijne manschappen ter hulp te komen, maar waarschijnlijk zou hij die niet verkrijgen. Deze omstandigheid zal de vermoedelijke oorzaak zijn van het verlengde verblijf van *Abd-el-Kader* in ons gewest; den 20sten Julij had hij reeds te Meliano moeten wezen."

— Omtrent de krijgsverrigtingen in Spanje is door het bestuur de volgende telegraphische depeche bekend gemaakt:

» Bordeaux, 23 Aug., ten half vijf ure.

» *Espartero* was den 18den te Torrelodones; hij zoude zich op Colmenar-Viego rigten. *Vigo* volgde de karlisten van nabij, die na Segovia te hebben verlaten, in de rigting der provincie Soria terugtrokken.

» De Pretendent was den 15den nog te Camarillas; terwijl *Oraa* en *Buerens*, Cerales en Visiedo bezetteden."

— Uit Madrid zijn geene nadere tijdingen ontvangen, zoodat men omtrent de voorgevallene kabinets-verandering nog niets naders weet dan hetgeen in de gisteren openbaar gemaakte depeche vervat was. De bladen uit die hoofdstad tot den 16den behelzen eenige bijzonderheden omtrent hetgeen onmiddelijk de uitvaardiging van het besluit der Koningin is voorafgegaan. Van het oogenblik af dat *Espartero* met zijne legerafdeeling in Madrid was gekomen, had het gerucht eener verandering van ministerie zich verspreid, en moet de Koningin ook inderdaad genegd zijn geweest, en aan den anderen kant gedrongen zijn geworden, om een nieuw kabinet te doen zamenstellen. In het eerst heeft zij die taak aan den hertog *de Gor* willen opdragen; doch behalve dat deze staatsman veel aarzeling betoonde om in die oogenblikken dit groot bewijs van vertrouwen door de kroon hem aangeboden aan te nemen, is de Koningin zelve van dit voornemen teruggekomen, op de bedenking dat de [illegible] te zeer bekend stond als een voorstander van het koninklijk [illegible] en de te maken verandering aldus een te duidelijken stempel van terugwerking erlangen zou. De generaal *Espartero*, dien [illegible] wil van de laatwheid in zijne krijgsverrigtingen, bij zijne intrede te Madrid het volk met uitbundig gejuich heeft begroet, en met wien reeds dadelijk onderhandelingen over het door hem [illegible] nemen van de oorlogs-portefeuille waren aangeknoopt, schijnt vervolgens de voorname bewerker der nieuwe zamenstelling te zijn geweest. Kort na zijne aankomst, heeft hij eene [illegible] audientie bij de Koningin gehad, waarin hij Hare Majesteit zijne volle ondersteuning heeft aangeboden, zoo zij willen [illegible] om eenige veranderingen in het regerings-stelsel [illegible] vrees die zij voor bewegingen in de provincien [illegible] het aldaar bekend worden van eenigen terugkeer [illegible] tigde gevoelens, zoo veel mogelijk trachten te overwinnen, in welke taak hij door den franschen gezant, den heer de *Latour-Maubourg*,

getrouwelijk is bijgestaan, hebbende deze H. M. overtuigd dat het ministerie *Calatrava* haar eene te groote bevreesdheid voor den geest der provinciën had ingeboezemd. De tegenwoordigheid der troepen van *Espartero* te Madrid schijnt de Koningin haar besluit eindelijk met veel zelfvertrouwen te hebben doen nemen. — Deze troepen waarvan het krijgshaftig uiterlijk de geestdrift der bevolking zeer heeft opgewekt, hebben echter niet nagelaten aan den anderen kant op het meerendeel gevoel derzelve te werken, want ofschoon door het bestuur aan den generaal *Espartero* vóór zijnen intogt in de hoofdstad 25,000 piasters waren verstrekt, ten einde zijne troepen zich op eene voegzame wijze aldaar konden vertoonen, zoo ontbraken aan velen nog een behoorlijk schoeisel en andere kleedingstukken.

— Ter beurze van heden (25 Augustus) was de aandacht ten hoogste gespannen op de industriele ondernemingen. De aandeelen van den spoorweg St. Germain waren van 1040 tot 1065 gestegen; terwijl die op de spoorwegen van Versailles en Muhlhausen ook uiterst gezocht waren. In de binnenlandsche fondsen ging het zeer kalm toe. Het Spaansch actief ondervond thans eenige daling; daar men bedacht was voor bewegingen in de Spaansche provinciën, zoo het gerucht waar was, dat de ministeriele verandering met oogmerk om eene reactie te bewerken geschied ware. De notering was: 5 pCt. 110,60, 70; 3 pCt. 79,40; Sp. Ardoin 22¼, ⅛; 22, ⅛; Pass. 5; Nap. 96,80, 96,90; Rom. L. 101; Port. 5 pCt. 36½; 3 pCt. 25¼.

*Van den 26sten Augustus.*

De hertog *van Orleans* is heden met zijne gemalin en zijne behuwdmoeder naar Compiegne vertrokken. Men verzekert hier dat de hertog en de hertogin eerlang een bezoek bij H. M. de koningin van Engeland zouden afleggen.

— De *Moniteur* behelst heden eene ordonnantie waarbij de maatschappij tot het aanleggen van een spoorweg van Parijs naar Versailles bekrachtigd wordt.

— Door Z. M. is, op voorstel van den minister voor de marine, bepaald dat er door een hoofd-officier des legers eene algemeene inspectie zal gehouden worden over de troepen op de Senegalsche kust en in de fransche koloniën in Amerika, met welke taak Z. M. de maréchal-de-camp graaf *de Ligneville* belast heeft; deze hoofdofficier zal zich in de maand October te Brest inschepen, om zich achtervolgelijk naar Senegal, Cayenne, Martinique en Guadeloupe te begeven.

— Heden heeft de eigenlijke opening van den spoorweg van St. Germain op eene plegtige wijze plaats gehad. De minister der publieke werken, door nog eenige ministers en inspecteurs vergezeld, is bij den eersten togt die heden gedaan is, tegenwoordig geweest. Onder anderen is dezelve ook door eene deputatie van de krijgskundige school, met de hoogleeraren van die school aan het hoofd, bijgewoond. De overtogt naar St. Germain is weder in 25 minuten, de terugtogt naar Parijs, die door plaatselijke omstandigheden iets langer moet duren, in 30 minuten afgelegd.

— Gisteren is de baron *Louis* op zijn landgoed Petit-Brie, bij Parijs, in twee en tachtigjarigen ouderdom overleden. Hij laat een aanzienlijk vermogen na, hetwelk op het geslacht der *Rigny's* overgaat.

— Een brief uit Montpellier, onder dagteekening van den 23sten geschreven, houdt het berigt dat de cholera te Marseille steeds vorderingen maakte, en dat vele inwoners dier stad zich, uit vrees voor de ziekte, te Montpellier waren komen vestigen.

— Er zijn heden geene nadere tijdingen noch telegraphische depeches bekend geworden omtrent de krijgsverrigtingen in Spanje. Uit het dagblad der oostelijke Pyreneen van den 19den dezer ziet men alleen dat de in Katalonie gebleven karlisten zich in hunne stellingen aan den zoom der Pyreneen handhaafden. Te Berga versterkten zij zich en hadden aldaar een tuighuis en een hospitaal opgerigt. Er bevond zich aldaar een aantal van de voornaamste aanhangers van don *Carlos*. Het beleg van las Abadessas hield aan; terwijl tot genoemden datum niets was gebleken van pogingen der constitutionelen om hetzelve te doen opbreken noch om Ripoll te hernemen.

— De gewone berigten uit Madrid van den 19den brengen thans insgelijks de tijding der verandering van ministerie aan. Zij behelzen nog niets omtrent hetgeen op de uitvaardiging van het decreet der koningin gevolgd is. Het blijkt daaruit echter, dat de heer *Mendizabal*, nog vóór de ontbinding van het ministerie *Calatrava* eene poging willende doen om hetzelve in stand te houden, in naam der ministers aan den generaal *Espartero* de verzekering gegeven had van gezamenlijk te zullen aftreden, zoo hij, *Espartero*, eerst bij de reeds ingeoogste lauweren nog dien van de inneming van Segovia had gevoegd. Men zegt dat *Espartero* hierin zou bewilligd hebben, zoo zijne onderhebbende officieren niet op eene dadelijke aftreding der ministers hadden aangedrongen.

Men verwachtte te Madrid dat het afgetreden ministerie zijn beklag aan de revolutionnaire junta's zou doen; zelfs werd verzekerd dat reeds circulaires door hetzelve aan die ligchamen waren afgezonden.

De eerste maatregel dien men van het nieuwe kabinet verwachtte; was de ontbinding der cortes.

— Het ministeriele ochtendblad geeft heden wederom zijne vreugde over de plaats gehad hebbende gebeurtenis te Madrid te kennen, die het, als zeer voordeelig voor den afloop der constitutionele zaak in Spanje beschouwt. Den tegenzin scheisende dien het afgetreden ministerie bij de Spaansche bevolking had opgewekt, zoo om deszelfs oorsprong, als ten gevolge van de maatregelen door hetzelve genomen en waardoor het nooit eenig vertrouwen bij de natie had verkregen, tracht het *Journal* den generaal *Espartero* van den blaam van laauwheid en onkunde te zuiveren, en zijne legers ingenomen met hem te maken, door te zeggen, dat niemand beter dan hij wist waardoor de inneming van Bilbao en de zegepraal van den baron *de Meer* bij Guisona, geen beslissenden invloed op de Spaansche zaken gehad hebben; en dat thans, nu hij aan het bewind was gekomen, niets hem meer ter harte zou gaan dan de zorg voor het onderhoud des legers en het vestigen van de geheele aandacht des bestuurs op de juiste middelen die daartoe dienen moesten. Die middelen bestonden werkelijk, volgens *de Débats*, in Spanje; en er was slechts een bestuur noodig dat geestkracht, goede trouw, en eenige behendige staatkunde vertoonde, om ze uit het hart der natie te voorschijn te doen treden.

Aan het slot van zijn betoog poogt het *Journal des Débats* den franschen gezant te Madrid vrij te pleiten van de beschuldiging der revolutionnair gestemde Parijssche bladen, dat hij een voornaam deel aan het voorgevallene te Madrid zou gehad hebben, meenende hetzelve dat de heer *de Latour Maubourg* evenmin schuld daaraan had, als zijn voorganger te Madrid aan den eersten val van den heer *de Mendizabal*, in Mei 1836.

— Ter beurze van heden (26) maakten de industriele ondernemingen wederom het voornaamste onderwerp der speculatiën uit. De notering was: 5 pCt. 110,70; 3 pCt. 79,40, 35; Sp. 22, 21⅞, ¾; Nap. 96,90, 96,95; Rom. L. 101; Port. 3 pCt. 25⅝.

## Duitschland.

FRANKFORT, den 25sten Augustus.

De pauselijke onder-secretaris van staat, monsignore *Capaccini*, is uit Berlijn naar Hanover vertrokken.

— Alhier is aangekomen Z. E. de graaf *von Pahlen*, gezant van Rusland te Parijs, en Z. E. de graaf *Matuschewitz*, russisch gezant te Napels.

— Van de Italiaansche grenzen meldt men van den 15den dezer dat, zoo men zich op onderscheidene handelsbrieven van geloofwaardigen oorsprong kan verlaten, er in Sicilie op nieuw ernstige bewegingen ontstaan zijn, bij welke de naauwlijks herstelde of benoemde autoriteiten miskend en gedwongen zijn geworden, deels derzelver betrekking neder te leggen, deels het eiland te verlaten. Genoemde brieven deelen geene nadere bijzonderheden mede, zoodat men niet regt weet, waar en wanneer die betreurenswaardige voorvallen plaats gehad hebben, en wat tot dezelve heeft aanleiding gegeven. Uit den angstigen toon, welke in de brieven heerscht, schijnt men een geheelen omkeer van zaken in Sicilie te duchten, ten zij de tegenwoordigheid des Konings de gemoederen der bewoners tot bedaren weet te brengen. Naar het zich laat aanzien, kan de cholera niet als de eenige oorzaak van de onrust op het eiland aangemerkt worden. Men beweert, dat vlugschriften en bepaaldelijk eene brochure, wier schrijvers niet bekend is, en ter wiens ontdekking de policie [illegible] de uiterste pogingen aangewend heeft, tot bovengenoemde [illegible] aanleiding gegeven hebben. Ook eene verhandeling over [illegible] in Napels en Sicilie, en over de staatkundige en materiele betrekkingen tusschen beide landen, welke door eenen regtsgeleerde, die zich ook niet noemt, aan den Koning opgedragen is, en met duizenden van exemplaren, gelithographeerd, rondgedeeld is, zou veel opziens, zoo wel in Napels, als te Palermo en Messina, gemaakt, en bijgedragen hebben tot den droevigen toestand, waarin thans zich het Koningrijk der beide Sicilien bevindt.

In de regtstreeksche berigten uit Napels, welke tot den 10 Augustus loopen, wordt van een en ander nog geen het minste gewag gemaakt; doch uit dezelve blijkt evenwel, dat, schoon wel de *cholera* niet toeneemt, en, in vergelijking van vroeger, zelfs in deze oogenblikken, gerekend naar de talrijke bevolking, gering is, de gemoederen nogtans onrustig blijven, hetgeen dus aan andere oorzaken dan aan de ziekte schijnt toegeschreven te moeten worden. Men meldt namelijk uit Napels, dat, daar eenige kwalijkgezinde personen, op nieuw, een behagen gevonden hadden, om onder het ligtgeloovige volk het gerucht te verbreiden, als of de *cholera* niets anders dan eene op bevel der regering gedane vergiftiging ware, het ministerie van politie zich gedrongen heeft gezien, in een door Z. M. onderteekend besluit, al deze boosaardige uitstrooijingen te verbieden, met bedreiging, dat hij, die deze geruchten verder zou verspreiden, aan eene militaire regtbank overgeleverd, en ten strengste gestraft zal worden. Bij dit berigt wordt de opmerking gevoegd, dat de verbreiding van zoodanige schandelijke geruchten gedeeltelijk de oorzaak is geweest, dat het fanatieke gemeen in Palermo en Syracuse zulke schrikkelijke moorden en andere gruwelen gepleegd heeft. — Sedert eenige dagen was de hitte te Napels buitengewoon sterk, desniettegenstaande was de cholera geenszins toegenomen, en men vleide zich zelfs, binnen kort van dien geesel verlost te zullen worden. In de laatste dagen waren niet meer dan [illegible] personen aan die ziekte overleden. (In een berigt uit Berlijn van den 12 Augustus wordt gemeld, dat de Napelsche regering eene zeer uitgestrekte, ook onder de militairen verbreide zamenzwering, kort vóór hare uitbarsting, ontdekt heeft. Een groot aantal personen, waaronder aanzienlijken, was in hechtenis genomen.)

## Nederlanden.

BREDA, den 28sten Augustus.

Z. M. de Koning en HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* werden gisteren avond van het Loo in 's Gravenhage teruggewacht.

— Bij besluit van Z. M. van den 20sten dezer is bepaald dat de manschappen, behoorende tot den 1sten ban der schutterijen, welke,

bij de ligting van 1837, in de verschillende gemeenten voor de schutterlijke dienst reeds zijn of nog zullen worden aangewezen (met uitzondering alleen van dezoodanige die tijdens hunne oproeping voor de mobiele dienst behoorlijk aantoonen, dat zij wettige kind of kinderen in leven hebben, of dat hunne vrouwen zich in bewijsbaar zwangeren staat bevinden), zullen worden ingelijfd bij de mobiele korpsen schutterij, waarvoor zij bestemd zijn. Aan de zoodanig bij de mobiele korpsen ingelijfde schutters, wordt dezelfde aanspraak op onbepaald verlof als aan alle andere, reeds werkelijk bij die korpsen dienende, toegekend.

— Door Z. M. is dezer dagen benoemd tot regter in de regtbank van eersten aanleg te Arnhem, de heer Mr. *J. V. Westink*, in die te Appingadam, Mr. *F. S. Reiding*, en in die te Groningen, Mr. *R. H. E. Wichers*, thans regter te Appingadam. Voorts is door Z. M. tot notaris te Grave benoemd, de heer *J. F. Schiefhals*. Terwijl door Z. M. aan den graaf *van Randwijck* eervol ontslag is verleend uit zijne betrekking van Vrederegter in de kantons Elst en Bemmel, arrondissement Nijmegen.

— Ingevolge bevelen van Z. K. H. den admiraal en kolonel-generaal, zullen voor de zeegaten van Texel en Hellevoetsluis voortaan beschikbaar zijn gesteld en voortdurend, voor zooveel Zr. Ms. dienst dit toelaat, gestationneerd blijven, voor ieder dezer reeden, eene genoegzaam krachtige rijks-stoomboot, tot het uit de havens en naar zee slepen, van (zelfs de grootste) koopvaardijschepen, zoo daartoe door de reeders of gezagvoerders aanvraag aan den kommanderenden officier ter reede, of aan dien van het stoomschip zal zijn geschieden; en, voor zooveel betreft de reede van Texel, wanneer de daarin van wege het gewestelijk bestuur onderhouden wordende sleep stoomboot *Noord-Holland* daartoe niet voldoende te achten is. Verder is bekend gemaakt dat voor deze dienst aan de reederijen geene andere kosten zullen worden in rekening gebragt dan alleen die van de steenkolen en andere materialen tot de stoomwerktuigen van het stoomschip voor elke dienstverrigting verbruikt; terwijl de bedoeling van Z. K. H. is, dat er schikkingen zullen worden beraamd tot het zooveel mogelijk bevrijden van den handel, van de betaling der loodsgelden voor het stoomschip zelf; zoo als ook in alle andere onkosten van het stoomschip door het departement van marine zal worden voorzien. Eindelijk is bepaald dat tot dat einde te Hellevoetsluis gestationeerd zal worden Zr. Ms. stoomschip *Cerberus*, luitenant *van Franck* en ter reede van Texel, bij voorraad, Zr. Ms. stoomschip *Curaçao*, luit. ter zee 1e kl. *Coertsen*.

— Gisteren is alhier uit Rotterdam aangekomen en in het *Hotel de Flandre* afgestapt Z. D. de hertog van *Cleveland*, pair van Engeland, met zijne gemalin en gevolg; na nachtverblijf te hebben gehouden, hebben deze personaadjen heden hunne reis naar Belgie voortgezet.

— Den 23sten dezer is te Utrecht, in den ouderdom van ruim 62 jaren, overleden de Weled. Gestr. heer *Cornelis Stavenisse de Brauw*, kolonel, benoemd lid van het hoog militair geregtshof, een man, die om zijne regtschapenheid en kunde algemeen hoog geacht werd.

— Woensdag morgen van den 24sten, ontstond er te Amsterdam brand ten huize van den winkelier en vuurwerkverkooper *Marten Jansen*, in de Linden-dwarsstraat. Terwijl hij bezig was met het ontsteken en aanlegbrengen van kleine vuurwerken voor den avond van dien dag, viel eene vonk van de lamp in een doosje met sevenklappers, die daardoor in brand geraakten en verder al het vuurwerk ontstaken. De kleederen van den man geraakten mede dadelijk in volle vlam, waardoor hij, deerlijk aan hoofd en handen gebrand, geen anderen raad wist dan ten huize uit te loopen en in de gracht te springen. Spoedig door de nachtwachts daar weder uitgered, is hij, na, in de eerste oogenblikken alle mogelijke hulp van zijne naaste buren te hebben ondervonden, thans onder de behandeling van een' bekwamen heelmeester. De schade aan goederen is van weinig belang. Van de vijf aangevoerde brandspuiten heeft slechts eene in werking gebragt behoeven te worden, en is men den brand spoedig meester geweest.

— Te Dordrecht is op 's Konings verjaardag, op de werf van den scheepmaker *Jan Schouten*, nadat bevorens de kiel en voorsteven gerigt waren, het achterwerk opgezet van een op die werf te bouwen koopvaardijfregat, genaamd *de Admiraal Jan Evertsen*, voor rekening van de heeren *M. Udink en Comp.*, te Amsterdam; welk fregat een der grootste zal zijn, welke hier te lande tot dus verre gebouwd zijn.

— Ter gelegenheid van den heugelijken verjaardag van Z. M. heeft er den 24sten dezer te Groningen eene harddraverij plaats gehad. Daartoe waren 4 meest hardloopers van den eersten rang uit de provincien Groningen en Friesland, paarden voor dezen wedloop ingeschreven, waarvoor tot prijs was gesteld eene fraaije *zilveren koffijvaas* en een zeer fraai *zilveren tabakskomfoor* tot premie. De prijs werd eindelijk behaald door den heer *F. Wijbrandi*, te Leeuwarden, met het paard *de Snijboon*, bereden door *C. J. Hoekstra*; en de premie door den heer *H. Torringa*, te Zuurdijk, met het paard *de Goliath*, bereden door *J. P. de Boer*. Deze wedloop, welke ten 2 ure begon, eindigde met de meest mogelijke orde des namiddags ten half vijf ure.

Ook te Scheemda heeft den 21sten dezer, onder begunstiging van het schoone weder en den toevloed van vele aanschouwers, eene harddraverij plaats gehad; twaalf voorname paarden dongen naar den prijs, bestaande mede in eene fraaije *zilveren koffijvaas* welke, even als te Groningen, behaald is door het paard *de Snijboon*, toebehoorende aan den heer *F. Wijbrandi*, van Leeuwarden, en bereden door den pikeur *C. J. Hoekstra*; terwijl de premie, zijnde een fraai bewerkt *zilveren tabakskomfoor*, is gewonnen door het paard *de Bakker*, van den heer *H. Torringa*, te Zuurdijk, en door den pikeur *J. B. de Boer* bereden.

— Uit Groningen wordt van den 24sten dezer het volgende geschreven:

„Wij hebben het genoegen te kunnen berigten, dat op heden het oprigten van den steven heeft plaats gehad voor een tweede barkschip, genaamd *Prins Hendrik*, op de werf van den scheepsbouwmeester *H. J. Limborgh*, hetwelk eveneens bestemd is voor de vaart op de Oostindien als — en nog iets grooter zal worden, dan het eerste op die werf gebouwde, en thans geheel getuigde en tot vertrek gereed liggende Barkschip *de provincie Groningen*. Naar wij vernemen, wordt deze tweede bodem grootendeels voor rekening van dezelve Reeders gebouwd, en zal ook onder dezelfde directie van de heeren *Kranenborg en Zoonen* van Amsterdam, gevoerd worden. Aangenaam is het voor de ingezetenen dezer stad, te mogen zien, dat de scheepsbouw welke zoo vele jaren hier ter stede, nog meer dan elders in deze provincie, heeft gekwijnd, thans zoo krachtig begint te herleven; terwijl het allezins de dankbare erkentenis verdient van alle ingezetenen, die belang stellen in dezen gewigtigen tak van industrie, dat het Z. M. onlangs, bij Hoogstdeszelfs heugelijk verblijf te dezer stede, behaagd heeft, deze beide ondernemingen goedgunstig te bevorderen, door zoowel in het thans volbouwde als ook in het nu te bouwen barkschip een goed aandeel voor Hoogstdeszelfs rekening te nemen."

— Van Hoogezand meldt men van den 22sten dezer:

„De hardzeilerij, welke van wege eenige liefhebbers ll. Zaturdag op het Foxholster Meer heeft plaats gehad, is wederom in de beste orde en tot genoegen van het groot aantal toeschouwers, welke ter bijwoning van dat feest aldaar waren vereenigd, afgeloopen; zijnde de prijs, bestaande in eene fraaije, net bewerkte zilveren Tabaksdoos, behaald door *J. H. Reinders*, te Foxhol, en de premie, zijnde eene fraaije nederlandsche vlag, door *P. Lugthart*, te Groningen."

---

Ter Antwerpsche beurs van Zaturdag (26 *Augustus*) was de notering als volgt: Belg. 101 ½; O. Met. 104¾; 6 pCt. Anlein 18⅞ à 19; Diff. 7⅝; B. Tavelière 57; Sicil. 91 ½; Rom. L. 102 ⅛ dito Cert. Antw. 97¼; Bras. 86.

---

De Londensche bladen tot den 26sten deelen berigten uit Portugal tot den 15den Augustus mede, volgens welke de opstand aldaar geene groote vorderingen maakte, maar ook nog niet gedempt was. De markies *Saldanha* was te Coimbra binnengerukt, en was thans tegen Oporto in aantogt. Nergens vond hij genoegzamen tegenstand. *Sa da Bandeira* was aan het hoofd van het ministerie geplaatst; de verbittering jegens de Engelschen bleef even groot.

— Ter Londensche beurze van den 25sten waren genoteerd: 3 pCt. gec. 91⅝; Ned. W. S. 5 pCt. 102¾; 2½ pCt. 52⅞; Sp. 26⅞; Port. 5 pCt. 39⅞; 3 pCt. 25½; Wisselkoers op Amsterdam 12½, dito 3/m 14½.

---

## TOEKOMST.

— De tijd genaakt, waarop van lieverlede alles, wat in 1830 baldadig werd omgekeerd, wederom wordt opgerigt; en de verloochende beginselen op nieuw geëerd worden, om des te getrouwer aanklevers en des te meerdere belijders derzelve te verwerven. Tot dit gevoelen worden wij gebragt door hetgeen wij tegenwoordig in Europa zien gebeuren; en wel vooral in twee gedeelten van hetzelve die lijnregt strijdige beginselen in het staatkundige zijn toegedaan. Terwijl wij aan den eenen kant de Noordsche mogendheden den onberaden stap des Hanoverschen konings zien afkeuren; die, welke zijne persoonlijke bedoelingen ook mogen geweest zijn, altijd den blaam op zich geladen heeft, van geenen eerbied voor eene bezworene staatsregeling te hebben, die hij als troonsopvolger verpligt was te erkennen, omdat hij krachtens dezelve den troon beklom; vrij om daarin naderhand *met gemeen overleg* verbeteringen aan te brengen; terwijl wij met gerustheid de drijfveeren dier afkeurende handelingen meenen te mogen zoeken in eene behoefte naar rust en in regtmatige vrees voor beroeringen in het hart van Europa, zoo noode bedwongen sedert 1830, - zien wij het op de omwentelingsbaan snel voortgeschreden Engeland eensslags eene andere wending aannemen, verschrikt van aan den leiband der radikale hervormers den afgrond des verderfs zoo nabij gekomen te zijn. Immers de verkiezingen zijn, zoo al de meerderheid van getale grooter is voor de hervormers dan voor de conservateurs, echter nadeelig voor de radikalen en hebben de conservateurs bij de whigpartij de noodzakelijkheid doen inzien, om door eene gemeenschappelijke toegevendheid het land voor tweespalt te bewaren; en door afschaffing van misbruiken, en de billijke regeling der gevolgen van de staatkundige emancipatie, voor te komen dat het landsbestuur niet valle in de handen der radikalen of het ministerie niet gehouden zij langer *O'Connell* naar de oogen te zien. Binnenlands dit betreffende, ontveinst men zich in Engeland het hatelijke der rol niet meer, welke het tegenwoordige ministerie, 't welk noodwendig zal gewijzigd worden; thans aan Engeland buitenslands oplegt. Dan te gelijker tijd zien wij ook Frankrijk met mannenkracht opwerken tegen den geweldigen stroom die het naar de revolutien wil terugslepen; en het is, schoon nog genoeg gebonden, echter thans in staat, om met grooter kracht dat geweld te keer te gaan. Sedert het verleenen der amnestie is er eene meer en meer verzoenende staatkunde gevolgd, gepaard aan eene krachts-ontwikkeling tot fnuiking der partijen, waardoor de nog niet gegrondveste troon van koning *Lodewijk Philips* alleen wortelen kan. Dit is misschien nog de herkenning der legitimisten in Frankrijk, noch

die van enkele mogendheden van Europa; en daarom wordt er zoo veel gesmaald op dat leger van intendanten der politie, een noodzakelijk kwaad voor elke regering bij een zedelijk verbasterd volk, hetwelk nog niet geheel teruggekomen is van den zwijmeldrank der revolutie van 1789, en die het goede niet heeft weten te scheiden van het kwade, hetwelk beide door die groote gebeurtenis voortgebragt is. Bovendien verlaat Frankrijk het revolutionnaire Spanje, want het is deszelfs belang niet, om de revolutie in de nabijheid te zien woelen. Hoe het zij, de meest in Europa vermogende mogendheden komen alle langs verschillende wegen op den grooten kruisweg, waar orde den verder te volgen weg aanwijst; en daarom gelooven wij dat hetgeen tot heden toe duister was aan den staatkundigen hemel, welligt spoedig verhelderen zal, ten beste der volken.

## DON JUAN ANTONIO ZARIATEGUI.

Deze generaal is te Olite, eene kleine stad in Navarre, geboren. Zijn vader was eigenaar van eenig land, dat hij zelf bebouwde. Hij heeft eene middelmatige lengte en is 42 jaren oud. Zijn vast karakter en zeldzame begaafdheden bragten hem tot het aanzienlijke standpunt hetwelk hij in het leger der karlisten bekleedt. Zijn vader legde veel aan zijne opvoeding te koste. In 1822, behoorde hij tot de aanhangelingen van *Ferdinand VII* en ondersteunde met warmte diens regten. Hij maakte een deel uit van het leger « des geloofs, » klom daarin, door zijn ongemeenen moed, en zijne gevorderdheid in de krijgswetenschappen, tot den graad van kapitein op. Hij bleef tot het jaar 1833 in dienst des gouvernements, op welk tijdstip hij wegens zijne welbekende gehechtheid aan don *Carlos* en diens zaak, werd afgezet. Naauwlijks in zijne haardstede teruggekomen, verliet hij dezelve weder in November van hetzelfde jaar, om de regten van don *Carlos* te helpen handhaven, en toen den 11den dier maand het opperbevel over de Navarresche troepen en die der Baskische gewesten door don *Thomas Zumala-Carregui* werd aanvaard, liet deze het oog op *Zariategui* vallen, wiens bekwaamheid en toeleg hem niet onbekend waren, en dien hij tot zijnen geheim-secretaris benoemde. Deze betrekking vervulde hij tot aan de komst van don *Carlos* in Spanje (18 julij 1834), en werd toen, op voorstel van *Zumala-Carregui* tot kolonel bevorderd. Na den dood van dezen verdienstvollen generaal, ontving hij zijne benoeming als brigadier, en kreeg het bevel over drie bataillons, die hij met evenveel beleid als geluk aanvoerde. Aan de spits dier bataillons heeft hij zich schier bij alle de belangrijke gevechten bevonden die sedert zijn voorgevallen, en steeds trok zijne dapperheid en zijne kunde de algemeene opmerking. Zijne schitterende daden hebben hem dan ook eindelijk, in de maand Maart ll., den maarschalksstaf doen verwerven; en deze onderscheiding is zoo veel te eervoller voor hem, daar hem dezelve ten deel viel op aanzoek van de gezamenlijke officieren van het karlistische leger, hetwelk zich toen te Estella bevond, en die den wensch te kennen gaven hem aan hun hoofd geplaatst te mogen zien.

---

*** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, PHILIPPINA ELIZABETH KUIJSTEN VAN HOESEN, hartelijk geliefde Echtgenoot van

ROZENDAAL, den 25. Augustus 1837. — P. SIX.

*Eenige Kennisgeving.*

---

*** Heden, ten een ure des middags, overleed alhier, in den ouderdom van vier en zeventig jaren, twee maanden en zes en twintig dagen, Vrouwe JOANNA CATHARINA HAAN, Echtgenoot van den Wel-Edel Gestrengen Heer Majoor FRISSART.

BREDA, 26 Augustus 1837.

---

*** Ondergeteekende, Rector van het Gymnasium te *Breda*, berigt bij deze, dat de aanvang der SCHOLEN, als naar gewoonte zal plaats hebben op 1. *September* aanstaande. Ouders dus, die hunne kinderen als LEERLINGEN willen ingeschreven hebben, worden verzocht zich vóór *Woensdag*, 30 Augustus, bij hem te vervoegen, zijnde die dag tot het af te nemen examen bepaald.

BREDA, 26. Augustus 1837. — THS. VERWATEN, *Phil. Theor. Mag. Litt. Hum. Doct.*

---

*** De Gezigtkundige Glazen- en Brillenslijper MAGNUS MORIS, berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is in het Logement *den Gouden Leeuw*, tot den 5den dezer, met een uitmuntend assortiment van extra fijn geslepene GLAZEN, zoo wel in Brillen gemonteerd, in Goud, Zilver, Schildpad en fijn Staal, en mag zich vleijen dat dezelve van de eerste kenners van ons Koningrijk met het beste succes gebruikt worden.

---

Ik heb de eer het geëerde Bredasche Publiek te berigten, dat ik, op vereerend verzoek mijner Leerlingen, voornemens ben, gedurende het zomer- en wintersaizoen, hier ter Stede, aan Dames onderrigt te geven in het maken van PARISCHE BLOEMEN, alsmede in het Verwen, in verschillende kleuren van *Zijden* en *Mousselinen*, welke tot Bloemen gebruikt worden.

Reeds in verscheidene groote Steden in de Nederlanden, Duitschland, enz., dit onderrigt gegeven hebbende, had ik het genoegen mijne Leerlingen in eene les van slechts twee achtereenvolgende uren, zoo verre te brengen, dat zij in staat waren een bouquet bloemen na te maken, en vleije mij derhalve, dit doel ook hier te bereiken.

Daar mijn voortdurend verblijf alhier van een genoegzaam aantal deelnemers afhangt, zoo verzoek ik zeer bescheiden, diegenen welke genegen zijn dit onderrigt te erlangen, zoo goed te willen zijn, mij eenigzins spoedig hiervan kennis te willen doen toekomen, terwijl de meest geschikte wijze van onderrigt is, dat *drie* of *vier* Leerlingen te zamen werken.

Ik verbinde mij tevens, om niet eerder belooning te erlangen, dan nadat men overtuigd zal zijn, in den bepaalden tijd zoo veel geleerd te hebben, als ik beloofd heb, en durf ik mij met vrijmoedigheid beroepen op de door mij vervaardigde Vaas met Bloemen, ten toon gesteld op het *Koninklijk Museum van Zeldzaamheden* te *'s Gravenhage*.

Ook geef ik onderrigt in Borduurwerken, boetseer alle vruchten, en zet alle viervoetige Dieren, Vogelen en Insekten op, terwijl oude Bloemen door mij zoodanig worden hersteld en opgekleurd, dat zij zoo goed als nieuw worden.

NB. *Verscheidene soorten van werk is in mijne woning ter bezigtiging.*

ADRES:
D. G. WEPSTER,
Torenstraat, N°. 405 te Breda.

A. G. KOEPEL,
*Bloemen-Fabrikeur van 's Gravenhage.*

---

VOOR HET RIJK.

## Amortisatie-Syndicaat.

*Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.*

PROVINCIE NOORD-BRABAND. — EERSTE RESSORT. — AGENTSCHAP ROZENDAAL.

## OPENBARE AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te Rozendaal, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen [illegible] ten overstaan van den Heere Burgemeester der gemeente Rozendaal, op Dingsdag den 5. September 1837, des voormiddags ten 11 ure, ten Raadhuize aldaar, in het openbaar aan den minst-eischende Aanbesteden, als:

TEN EERSTE.

*Het Eenjarig Onderhoud* van den Eersten Zijtak des grooten Wegs van de Eerste Klasse N°. 3, van af de groote Pomp in het Dorp 's Prinsenhagen, tot de buitenste Brug buiten de Wouwpoort van Bergen-op-Zoom, met het onderhoud van vijf Tolhuizen, en alle daarbij behoorende Objecten, gerekend wordende te zijn ingegaan op den 1. Julij 1837 en zullende eindigen op den 30. Junij 1838.

TEN TWEEDE.

*Het Driejarig Onderhoud* van den Eersten Zijtak des grooten Wegs der Eerste Klasse N°. 3, van af de Vesting Bergen-op-Zoom, tot aan de Rivier [illegible], met al de daarin gelegen [illegible], enz., benevens het onderhoud van de op te rigten Tolhuizen, Tolboomen, Afheiningen, Reglement-Tarief en Wapenborden, gerekend wordende te zijn ingegaan op den 1. Julij 1837, en zullende eindigen op den 30. Junij 1840.

De Bestekken en Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing: te Bergen-op-Zoom, bij *A. de Bruin*, in den Prins van Luik; te Wouw, bij *Willems*, in de Kroon; te Steenbergen, bij *N. van Meel*, in het Huis van Negotie; te Oudenbosch, bij *J. Herselman*, in den Gouden Leeuw; te Willemstad, bij *van Wezel*, in de Oranje-Societeit; [illegible] *Gageldonk*; te Gastel, bij [illegible]; [illegible], bij *H. H. Kleersnijder*, in het [illegible]; [illegible], bij *Schalkekamp*, in de Oranje-Societeit; te Raamsdonk, bij *J. Knaap*, in het Huis van Dijl; te Breda, bij *Kuijpers*, in de Stad Diest; te Etten, bij *M. Domincx*, in de Zwaan; te Rozendaal, bij *Adriaan Kuijpers*, in de Roskam en bij *C. Buijsen*, in de Zwaan, en voorts ten Kantore van den Agent voornoemd, te Rozendaal; zullende wijders nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opzigter der Groote Wegen *L. van der Pluijm*, te Rozendaal.

ROZENDAAL, den 12. Augustus 1837.
*De Agent voornoemd,*
P. SIX.

Te Breda, bij BROESE EN COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.